

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 140/2014-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti J. S., zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Serekom, Nová Doba 489/15, Nižná, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008, za účasti Okresného súdu Námestovo, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Námestovo p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Námestovo povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť J. S. trovy konania v sume 417,98 € (slovom štyristosedemnást' eur a deväťdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Dušana Sereka, Nová Doba 489/15, Nižná, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2013 doručená s'ťažnosť J. S. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Serekom, Nová Doba 489/15, Nižná, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo s'ťažnosti, z jej príloh a vyžiadaného spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ je účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 C 157/2008 v procesnom postavení navrhovateľa. Žalobou doručenou okresnému súdu 22. augusta 2008 sa s'ťažovateľ domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti okrem iného uvádza:

„Podľa judikatúry Ústavného súdu aj nesústredená a neefektívna činnosť súdu môže zapríčiniť porušenie Ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov ak činnosť súdu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na súd. Odstránením právnej neistoty účastníka konania je až právoplatné meritórne rozhodnutie súdu (I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, IV. ÚS 493/2012). Vydanie rozsudku Okresného súdu Námestovo so sp. zn. 5 C/157/2008-169 zo dňa 30. 11. 2011 možno podľa nášho názoru považovať za úkon, ktorý bol výsledkom nesústredenej a neefektívnej činnosti súdu, nakoľko bol neskôr tento rozsudok zrušený Krajským súdom Žilina z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, na ktoré však sťažovateľ poukazoval (dôvody uvedené v odvolaní uvádzal už aj v samotnom prvostupňovom konaní) počas celého konania v písomných vyjadreniach, ale aj v ústnych prednesoch, najmä v záverečnom prednese na pojednávaní dňa 11. 11. 2011.“

Podľa názoru sťažovateľa „V konaní je niekoľko období, ktoré svedčia o neefektívite postupu porušovateľa a možno ich označiť za prieťahy v konaní a to v období od 15. 08. 2008 do 22. 09. 2009 (od podania žalobného návrhu až do vytýčenia prvého pojednávania vo veci, v trvaní 13 mesiacov), od 23. 09. 2009 do 15. 03. 2010 (v trvaní 6 mesiacov), od 10. 06. 2010 do 02. 06. 2011 (po odročení pojednávania až po konanie pojednávania nového v trvaní takmer 12 mesiacov), od 01. 01. 2012 do 01. 03. 2012 (od podania odvolania sťažovateľom až po doručenie spisu odvolaciemu súdu).“

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia „vo výške 8.000 € z dôvodu vzniknutej nemajetkovej ujmy spôsobenej bezdôvodným nekonaním zo strany Okresného súdu Námestovo...“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa J. S... priznané v čl. 48, ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C/157/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Námestovo Ústavný súd SR prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C/157/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi J. S. priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 8.000 € (slovom osemtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Námestovo povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť sťažovateľovi J. S. trovy právneho zastúpenia podľa § 11, ods. 3 v spojitosti s § 14, ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. a to za nasledujúce 2 úkony právnej služby za rok 2013 v celkovej výške 275,94 €: 1. prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 130,16 € + 7,81 € réž. paušál, 2. vypracovanie a podanie ústavnej sťažnosti vo výške 130,16 € + 7,81 € réž. paušál, ktoré je povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Dušana Sereka do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedníčku okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagovala predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 4505/14 z 20. januára 2014, v ktorom okrem iného uviedla, že „sa jedná o vec náročnú na skutkové dokazovanie, keďže predmetom konania je určenie podielového spoluvlastníctva a určenie vlastníctva žalobcu titulom zmlúv, ktoré vychádzali z neoverených geometrických plánov a nezobrazovali medzitým prebiehajúcu ROEP v katastri a ani zmeny vykonané od ich vyhotovenia do účinnosti zmlúv“.

K svojmu vyjadreniu pripojila aj prehľad procesných úkonov:

„- dňa 22. 8. 2008 bola podaná Okresnému súdu v Námestove žaloba sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva

- dňa 03. 09. 2008 bol daný pokyn na doručenie žaloby vrátane jej prílohy strane žalovaných na vyjadrenie v počte 10 kusov

- dňa 16. 10. 2008 vyjadrenie žalovaných 1/-9/ prostredníctvom ich zástupcu, ktorého si splnomocnili na zastupovanie vo veci

- dňa 20. 10. 2008 daný pokyn na doručenie žaloby pre žalovaného 1/ prostredníctvom OO PZ

- dňa 16. 01. 2009 návrh na vydanie predbežného opatrenia, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu z 29. 01. 2009

- dňa 21. 07. 2009 bol určený termín pojednávania na 22. 09. 2009, boli žiadané doklady od Správy katastra + výzva pre žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu

- dňa 29. 07. 2009 podaný návrh - doplnenie žaloby, ktoré bolo 3. 8. 2009 zaslané na vedomie právneho zástupcovi žalovaných 1/ až 9/

- dňa 22. 09. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom došlo k späťvzatiu žaloby voči žalovaným v 1/ až 5/ rade a voči žalovaným v 11 až 9/ rade a zastaveniu konania voči nim, došlo k výsluchu účastníkov konania a svedkov. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania podľa návrhu účastníkov konania. Zároveň bola podaná ústavná sťažnosť, za ktorým účelom bolo pojednávanie odročené na neurčito. Spis bol vrátený z ústavného súdu dňa 28. 10. 2009, o čom svedčí úradný záznam na čl. 81 p. v.

- dňa 30. 11. 2009 doručený návrh na zmenu petitu žaloby, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením z 15. 03. 2010, kedy bol zároveň vytýčený termín pojednávania na 4. 5. 2010.

- dňa 4. 5. 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okrem vyjadrenia právnych zástupcov účastníkov konania k dosiaľ zabezpečeným dôkazom a vykonanému dokazovaniu, došlo k výsluchu predvolaných svedkov (2). Pojednávanie bolo odročené na 10. 06. 2010 za účelom doplnenia dokazovania vyžiadanim si ďalších potrebných dokladov. Pojednávanie bolo zrušené 2. 6. 2010 z dôvodu povinného školenia sudcu.

- dňa 9. 5. 2011 bolo vytýčené pojednávanie na 2. 6. 2011, na ktorom došlo k výsluchu svedkov. Pojednávanie odročené za účelom doplnenia dokazovania výsluchu žalovanej 2/ a technického pracovníka Správy katastra na deň 14. 07. 2011

- dňa 07. 06. 2011 návrh na zmenu účastníka konania, o ktorej súd rozhodol uznesením z 13. 06. 2011

- proti uzneseniu o pripustení nového účastníka do konania podané odvolanie 8. 7. 2011, za ktorým účelom bolo pojednávanie odročené na neurčito do rozhodnutia o odvolaní sa žalovaného. Zároveň dňa 14. 07. 2011 mimo pojednávania došlo k výsluchu predvolanej svedkyne

- dňa 08. 08. 2011 bola vec predložená na KS ZA na rozhodnutie o odvolaní sa pristupujúceho účastníka do konania

- dňa 20. 09. 2011 spis vrátený na tunajší súd

- dňa 05. 10. 2011 vytýčený termín pojednávania na 11. 11. 2011

- dňa 11. 11. 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom došlo k dokazovaniu oboznámením s obsahom listín tvoriacich súčasť spisu a k vyjadreniu sa strán

k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Pojednávanie odročené na 30. 11. 2011 na vyhlásenie rozsudku

- dňa 30. 11. 2011 vyhlásený rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá a tiež vydané uznesenie o priznaní svedočného

- dňa 20. 12. 2011 podané odvolanie a dňa 01. 03. 2012 bola vec predložená KS ZA

- dňa 14. 12. 2012 vec vrátená z KS ZA, rozhodnutie bolo zrušená a vec vrátená na ďalšie konanie [s poukázaním na § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pozn.]

- dňa 27. 12. 2012 daný pokyn na doručenie rozhodnutia krajského súdu

- dňa 30. apríla 2013 vydané uznesenie o ustanovení znalca z odboru geodézia a kartografia

- dňa 20. 05. 2013 vydané uznesenie o zložení zálohy na znalecké dokazovanie

- dňa 14. 06. 2013 vydané uznesenie o poukázaní preddavku znalcovi na základe jeho vyžiadania z 7. 6. 2013

- dňa 26. 07. 2013 žiadosť znalca o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku. Súhlas s predĺženým lehoty zaslaný 28. 08. 2013

- dňa 09. 09. 2013 bol doručený súdu vypracovaný znalecký posudok

- dňa 30. 09. 2013 vydané uznesenie o priznaní znalečného, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. 10. 2013, spolu s uznesením bol doručovaný ZP na vyjadrenie sa.

- dňa 09. 10. 2013 zaslané vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného 1/

- dňa 08. 01. 2014 vytýčený termín pojednávania na 5. 2. 2014.“

Ústavný súd zistil, že prehľad úkonov uvedený vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu v zásade zodpovedá obsahu spisu, a preto ho považoval za relevantný podklad pre svoje rozhodovanie. Navyše ústavný súd zo spisu zistil, že pojednávanie nariadené na 5. február 2014 okresný súd medzičasom odročil na účely doplnenia znaleckého dokazovania a v nadväznosti na to 24. marca 2014 vyzval účastníkov konania na predloženie otázok pre znalca. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 5 C 157/2008 z 20. mája 2014 nariadil znalecké dokazovanie a uznesením sp. zn. 5 C 157/2008 z 27. mája 2014 uložil účastníkom konania povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 140/2014-14 zo 7. marca 2014 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 378/14 zo 17. apríla 2014 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti sp. zn. Spr 4505/14 z 20. januára 2014 o ďalší procesný úkon súdu z 24. marca 2014, kedy boli účastníci konania vyzvaní na predloženie otázok pre znalca na účely doplnenia znaleckého dokazovania.

Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 4505/14 z 20. januára 2014 a zo 7. februára 2014, ako aj sp. zn. Spr 378/14 zo 17. apríla 2014 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 9. júna 2014 okrem iného uviedol, že sa *„nestotožňuje s tvrdením, že skutková náročnosť veci je daná skutočnosťou, že sa sťažovateľ ako žalobca domáha určenia vlastníckeho práva titulom zmlúv, ktoré mali vychádzať z neoverených geometrických plánov, ktoré nezobrazovali prebiehajúcu ROEP v katastri a ani zmeny vykonané od ich vyhotovenia do účinnosti zmlúv. V tejto súvislosti sťažovateľ považuje za potrebné uviesť, že kúpne zmluvy, na základe ktorých nadobudol vlastníckeho právo povolením vkladu býv. Správou katastra Tvrdošín spísané formou notárskej zápisnice č.... vychádzali z geometrických plánov č..., ktorý bol úradne overený Okresným úradom Tvrdošín, katastrálnym odborom dňa 24. 05. 2001 pod číslom ... a č..., ktorý bol úradne overený Správou katastra Dolný Kubín dňa 26. 06. 1995*

pod č... (GP ako originály sú súčasťou súdneho spisu), pričom tieto GP boli súčasťou ako technický podklad predmetných kúpnych zmlúv. Nie je teda pravdivé tvrdenie, že by tieto geometrické plány boli neoverenými GP. Taktiež nie je pravdivé tvrdenie, že by v čase platnosti a účinnosti predmetných kúpnych zmlúv, resp. v čase nadobudnutia vecno-právnych účinkov týchto zmlúv prebiehala pre k. ú..., ROEP. Aj zo súdneho spisu a z výsluchu svedkov (vyhotoviteľa ROEP - Ing. B.) vyplynulo, že register obnovenej evidencie pozemkov pre k. ú... prebiehal a bol ukončený v roku 2007, konkrétne rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Námestovo č... zo dňa 23. 11. 2007. Vklady vlastníckeho práva na základe predmetných kúpnych zmlúv boli povolené dňa 18. 03. 2003. V čase, kedy teda boli úradne overené predmetné GP a predmetné kúpne zmluvy spísané, podpísané, kedy bol na ich základe povolený vklad do KN vychádzali z aktuálnych a platných údajov KN pre k. ú... (pozemnoknižný stav).“.

Podľa názoru právneho zástupcu sťažovateľa „Skutkovo možno vec hodnotiť ako zložitejšiu, nie však náročnú. Charakterom ide o vec (určovací žaloba k nehnuteľnostiam) v súdnom konaní pomerne často prejednávaniu a preto nemožno povedať, že by si vyžadovala náročné a zdĺhavé skutkové dokazovanie. Vo veci je potrebné v súčasnosti správne technicky identifikovať sporné diely parciel, ktoré boli predmetom predmetných kúpnych zmlúv, stotožniť ich prípadne so súčasným KN-E stavom, resp. vyhotoviť geometrický plán, ktorým sa odčlení príslušná časť KN-E parcely zodpovedajúca tomu ktorému spornému dielu. Všetky tieto otázky je možné vyriešiť v rámci jedného znaleckého dokazovania, ktoré v podstate bolo možné vykonať už na začiatku celého procesu, avšak do rozhodnutia Krajského súdu Žilina (7Co/60/2012-196 zo dňa 06. 11. 2012) sa súd riadil vo veci nesprávnym právnym názorom, na základe ktorého znalecké dokazovanie ani nevykonával, čím v podstate došlo k zbytočnému predĺženiu celého sporu.“.

Právny zástupca sťažovateľa zároveň ústavnému súdu oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade

s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa v konaní pred ústavným súdom v prvom rade domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. V súvislosti s posudzovaním zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Ústavný súd nepovažuje posudzovanú vec za právne zložitú, pretože takéto spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov. Vychádzajúc z obsahu spisu, ústavný súd pripúšťa, že vec sťažovateľa možno považovať za skutkovo zložitejšiu, a to najmä vzhľadom na potrebu vykonať v záujme ustálenia skutkového stavu znalecké

dokazovanie na identifikáciu sporných parciel, pričom vyvstáva potreba zabezpečiť celý rad listinných dôkazov. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň zdôrazňuje, že skutková zložitosť veci síce nemôže ospravedlniť doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania, ale možno ju primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadosťučinenia (porovnaj závery v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 116/2012).

2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu namietaného konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 157/2008 k zbytočným priesťahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priesťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 5 C 157/2008 vyplýva, že v doterajšom priebehu namietaného konania sa vyskytli obdobia krátkodobej nečinnosti okresného súdu, avšak konanie ako celok je podľa názoru ústavného súdu poznačené najmä neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje predovšetkým na dôvody, pre ktoré bol jeho rozsudok sp. zn. 5 C 157/2008 z 30. novembra 2011 zrušený krajským súdom [z dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, teda že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav] a vrátený na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najmä neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným priesťahom, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2008 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 8 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Majúc na zreteli, že vec je skutkovo náročnejšia, vychádzajúc z doterajšej dĺžky namietaného konania, období krátkodobej nečinnosti, ako aj období, v ktorých došlo k neefektívnej činnosti okresného súdu, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. Dušanom Serekom. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2012, ktorá bola 781 €, keď išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2013, a za prvý polrok 2013, ktorá bola 804 €, pri úkone právnej služby vykonanom v roku 2014. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti, písomné podanie na súd) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za dva úkony vykonané v roku 2013 tak priznal po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, za jeden úkon vykonaný v roku 2014 úhradu 134 €, režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2013 po 7,81 € a za úkon vykonaný v roku 2014 v sume 8,04 €, čo spolu predstavuje sumu 417,98 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014